

Tradice Otců

Z promluvy svatého biskupa Ondřeje Krétského

To je vskutku vrchol dobrodiní, které nám Kristus prokázal, to je zjevení skrytého tajemství, to je překročení hranic přirozenosti: Bůh i člověk, zbožštění přijatého člověčenství. Bylo tedy nejvyšší potřebné, aby tento skvělý a nade všechno znamenitý Boží příchod k lidem měl nejvyšší radostný vstup, kterým k nám

přichází veliký dar spásy.

A to právě je tato slavnost, kořenící v narození Bohorodičky a vyúsťující a vrcholící z Boží vůle ve spojení Slova s tělem. A tak se rodí Panna, živí se mateřským mlékem a utváří se a připravuje, aby se mohla stát matkou Krále všech věků, Matkou Boží.

A pro nás z toho vyplývá dvojitý zisk: jsme přiváděni k pravdě a vzdalování od otrockého života podle litery Zákona. Ale jak to? Jakým způsobem se to děje? Stín konečně ustupuje, neboť přichází světlo, a milost přináší do světa svobodu místo mrtvé litery Zákona. A tajemství této slavnosti znamená rozhraní těchto skutečností, naznačuje a předznamenává pravdu, která nastupuje, a nahrazuje staré novým.

Klokotské setkání mládeže v „zrcadle“ médií

Aneb: Jak to vylíčila Mladá fronta

V sobotu po snídani mám rád noviny – ty pravé papírové. Je to takové zastavení po náročném týdnu v klidu u kávy – pokud mě něco nenaštve.

Deník MF Dnes ze soboty 18. 8. se v rubrice Události zmiňuje o Celostátním setkání mládeže v Klokotech. Článek má nadpis „Mladí křesťané vykoupili kondomy“. Článek, který má rozsah čtyř vět (přičemž první věta opakuje titulek), pokračuje sdělením, že policie dvakrát zasahovala při krádeži alkoholu věřícími. Načež následuje sdělení policie, že čekali podstatně víc problémů a závěr článku končí informací, že účastníci vybrali na Haiti 350 tisíc Kč.

Tak. Spravedlivé rozhořčení zastínilo sobotní posnídaňový klid. Věci neznalý čtenář vlivem tohoto článku nabude dojmu, že je to patrně setkání mladých křesťanských erotomanů a alkoholiků, kteří pak ubíjejí své svědomí dáváním peněz na charitu. O tom, že 6000 mladých přišlo spolu se svými biskupy chválit a poznávat Ježíše Krista, o tom, že atmosféra byla strhující a mladí nadšení, o ideálech, kteří tito mladí nosí ve svých srdcích, se média (kromě těch křesťanských) jaksi pozapomněla zmínit.

A tak jsem byl našťvaný. Pak se ale něco stalo. Jak se mladí vraceli domů, tak se ke mně dostávaly zprávy o tom,

Foto: signály.cz

jaké to „tam“ bylo. Že mladí moc dobře věděli, co se o nich píše, a spolu o tom diskutovali. Když jsem o tom přemýšlel, postupně ve mně narůstal pocit, že něco se v této „kauze“ stalo dobře. Není dobře to, že média v dnešní době selhávají a neslouží lidem tím, že by psala pravdu, že novinářům již nejde o čest a píší jen to, co se po nich chce. Ne, to rozhodně není dobře. Dobře ale je to, že mladí si v té chvíli uvědomili takřkajíc na vlastní

kůži, co že jsou dnešní média zač. Dostali tu nejlepší lekci z kritického myšlení. A to je moc dobře.

Mé našťvání skončilo. I já dostal lekci. O důvěře v Boha, že On může vše obrátit v dobro. Nyní vím, že Hospodin dá svému pomazanému vítězství, on mu odpoví ze svého svatého nebe bohatýrskými činy své vítězné pravice. (Žalm 20,7)

Pavel Kříž

ZPRÁVY

Papež o Řehořovi z Nazianzu

Ve středu 22. srpna hovořil papež při generální audienci o svatém Řehoři z Nazianzu, teologovi, řečníkovi a obránci křesťanské víry ve 4. století. Řehoř se zasvětil monastickému životu; fascinovala ho samota a filosofické i duchovní rozjímání. Kněžské svěcení a biskupský úřad přijal až po určitém váhání.

V době vítězícího ariánství vedl malou komunitu věřících, vyznávajících víru v Trojici. Jeho pět „teologických modliteb“ je právě výkladem trojiční víry. Jeho teologie nebyla pouhou lidskou reflexí nebo spekulací, ale pramenila ze života modlitby a svatosti, z dialogu s Bohem.

Nad myšlenkovým rozdělením křesťanstva naříkal: „Rozdělili jsme Krista,

my, kteří jsme Boha a Krista tak milovali! Lhali jsme si navzájem kvůli pravdě, chovali jsme v sobě nenávisť kvůli lásce, oddělili jsme se jedni od druhých!“ Proto v této situaci rezignoval na svůj úřad. V kázání na odchodnou prosil křesťany, aby „žárlivě střežili svěcený poklad víry“. Postupně se stáhl do úplné samoty a oddal se studiu a asketickému životu. Tehdy napsal většinu svých básnických prací i svůj životopis *De Vita Sua*.

„Je to muž, který nám připomíná přimát Boží,“ řekl papež, „a mluví tedy k dnešnímu světu: bez Boha člověk ztrácí svou vznešenost, bez Boha neexistuje pravý humanismus.“

Zenit

Papež o Řehořovi z Nyssy

Při generální audienci 29. srpna hovořil papež o dalším církevním učiteli, Řehoři z Nyssy. Tento bratr Basila Velikého byl zaměřen na rozjímání a reflexi, současně byl otevřený kultuře své doby. Byl ženatý, později se odevzdal asketickému životu. Byl zvolen biskupem v Nysse.

Snažil se překonávat rozdíly mezi místními církvemi, pomáhal reorganizovat Církev. Byl protagonistou Čarhradského koncilu v roce 381, který definoval božství Ducha svatého. Byl přesvědčen, že právě díky křesťanství je možná „nápodoba božské přirozenosti“. Bránil pravověří proti heretikům, kteří popírali božství Syna a Ducha svatého nebo naopak popírali Kristovo dokonalé lidství.

Jeho základním tématem bylo stvoření. Ve stvořeném světě viděl odraz Tvůrce a tedy cestu k Bohu.

Napsal také knihu o Mojžíšovi a systematický katechismus. Jeho teologie vyjadřovala jeho duchovní život, žitý život z víry. O postavení člověka ve

stvoření píše: „Nebesa nebyla stvořena k Božím obrazu, ani měsíc, ani slunce, ani nádherna hvězd, nic stvořeného. Jen ty, lidská duše, jsi byla učiněna obrazem přirozenosti, jež přesahuje každý intelekt, podobna neporušitelné kráse, byla jsi učiněna nádobou požehnaného života, obrazem pravého světla, takže když se na sebe podíváš, stáváš se tím, kým je On, protože odraženým paprskem vycházejícím z tvé čistoty napodobuješ Toho, který září ve tmém nitru.“

Uvažujeme o této chvále člověka. Vidíme, jak byl člověk snižen hříchem. A snažme se vrátit k této původní velikosti: té dosáhne člověk jen tehdy, je-li přítomen Bůh.

Cílem člověka je kontemplace Boha. Aby se tomuto cíli přiblížil, musí člověk stále usilovat o duchovní život, život v rozhovoru s Bohem. Jak učí Řehoř Nysský, spočívá naplnění člověka ve svatosti, v životě s Bohem, který se takto rozzáří pro druhé lidi a pro svět.

Zenit

Nuncius pro Spojené arabské emiráty

Papež jmenoval arcibiskupa Paula-Moungeda El-Hachem apoštolským nunciem ve Spojených arabských emirátech.

Arcibiskup je nunciem pro Kuvajt, Jemen, Bahrajn, Katar a Arabský polo-

ostrov včetně Saudské Arábie, Ománu a Spojené arabské emiráty. Dosud byl maronitským biskupem v Baalbeku.

Emiráty mají 4,5 milionu obyvatel, z 96 % muslimů.

Zenit

Jihokorejsťi křesťané propuštění

Po 42 dnech propustili talibanští únosci 19 jihokorejských sociálních pracovníků. Jižní Korea se za to zavázala stáhnout své vojáky z Afgánistánu a zakázat svým občanům misijní práci v této zemi.

23 jihokorejských křesťanů bylo 19. července uneseno v provincii Ghazní. Dva muži ze skupiny byli zabiti, dvě ženy před 14 dny propuštěny.

ČTK uvádí, že únosci patrně obdrželi výkupné.

ČTK

Rakouský biskup o vztahu s islámem

Štýrskohradecký biskup Egon Kappellari v rozhovoru pro rakouský deník *Die Presse* poukázal na to, že zatímco v Evropě si muslimové stavějí mešity, křesťané v muslimských zemích nesmějí svobodně vyznávat své náboženství.

„Jsem samozřejmě pro to, aby se muslimové, pokud respektují demokratický právní řád, mohli v křesťanské zemi společně modlit a aby k tomu měli vhodné prostory,“ řekl biskup. „Ale očekávám od muslimských států, že poskytnou příslušníkům jiných náboženství právo a prostor k vyznávání jejich víry. V tom islám po celém světě ještě mnoho dluží.“

„Dokud se křesťané v téměř všech muslimských zemích musejí skrývat, měli by se muslimové v naší zemi vzdát stavby dominantních mešit,“ uzavřel biskup. „Dialog je potřebný, pokud se rozvíjejí pravidla mírového soužití.“

Kathnet

Rumunsko: kající zločinec dobrovolně ve vězení

Valeriu Curin, odsouzený na doživotí za účast na organizovaném zločinu, se vzdal podmíněného propuštění. Za svého pobytu ve vězení začal číst Bibli a poté byl s osmi dalšími doživotními vězni pokřtěn adventisty. Ve vězení zůstává proto, aby vedl další vězně ke Kristu.

Momentálně se ve věznici v Kraiova připravuje na křest dalších 32 vězňů.

Kathnet

ZPRÁVY

IPPF se zaměřuje na Evropu

Silně protináboženským jazykem je napsán nový dokument Mezinárodní federace plánovaného rodičovství (IPPF) „Proč musíme mluvit o potratu“, který požaduje legalizaci potratů v EU. Poukazuje na to, že v Polsku, Irsku a Portugalsku je možnost potratu omezena na krajní případy, na Slovensku je prakticky omezena právem zdravotníků na námitku svědomí. IPPF proto požaduje další kroky, aby potraty musely být prováděny ve všech zemích EU.

V posledních letech vydal evropský parlament a Rada Evropy dva nezávazné propotratové dokumenty – zprávu Van Lanckerové, proti níž protestovala řada občanů a iniciativ z postkomunistické Evropy, u nás např. Společnost pro podporu rodiny, a dokument podporující závěry mezinárodní konference o populaci z roku 1994.

IPPF tvrdí, že katolické země – Slovensko, Malta, Irsko, Portugalsko a Polsko – nedávají ženám jinou možnost než „vnucené těhotenství“. Slovensko je kritizováno pro možnost námitky svědomí, čímž dokument zasahuje do debaty o náboženské svobodě v Evropě. Požadavek povinné potratové legislativy pro celou EU zasahuje do práv členských států.

c-fam

Polští redemptoristé brání P. Rydzyka

P. Zdzislaw Klafka, varšavský provinciál redemptoristů, po konzultaci s generálním představeným kongregace P. Josephem W. Tobinem, vydal prohlášení k údajným výrokům ředitele Radia Maryja. Rydzykovy výroky, zveřejněné jedním z polských týdeníků, vyvolaly pohoršení.

V prohlášení se cituje několik úryvků z rozhovorů P. Rydzyka se studenty. Říká se zde, že uveřejněná část textu je manipulativní. P. Rydzyk se podle provinciála neztotožňuje s antisemitským duchem, který je mu připisován a nemínil nikoho urazit. Provinciál považuje komentáře za přehnané a tvrdí, že nebyla slyšena druhá strana. Ohrazuje se proti tomu, že polská média se snažila ovlivnit generálního představeného, aby P. Rydzyka „definitivně potrestal“ a ukončil jeho aktivity.

SIR

Evropská komise proti charitativnímu statusu katolických nemocnic a škol

Evropská komise hrozí, že zahájí formální vyšetřování stížností na charitativní daňový status škol a nemocnic, jež v Itálii vlastní katolická církev. Zpochybňuje zákon z roku 2006, který Církev osvobozuje od daní z nemovitostí.

Katolická církev je největší a nejstarší charitativní organizace na světě s dvoutisíciletou tradicí péče o chudé, nemocné a postižené. Postavení charitativních organizací podporovaných státem je vynálezem západoevropské společnosti a datuje se od konce Římské říše.

Podle Mons. Karla Kasteela, jehož cituje list *La Stampa*, je Svatý stolec připraven jednat s vládou o úpravách konkordátu v otázce daní.

Řada církevních charitativních organizací patří nezávislým náboženským řádům, z nichž některé zahájily charita-

tivní činnost v prvních stoletích po pádu Římského impéria a jsou považovány za „soukromé“ instituce. Platí polovinu daní pro obchodní společnosti.

V posledních letech římský činitel varují před vzrůstajícími útoky na svobodu Církeve ze strany sekularistů v EU a extrémní levice.

Italští politikové, např. ministr spravedlnosti Clemente Mastella a ministr infrastruktury Antonio Di Pietro, brání Církev proti nátlaku EU. Maurizio Gasparri ze středopravé Národní aliance řekl, že jde o „neúnosné“ zasahování a obvinil EU, že straní protikatolické levice v Evropě.

EU zvyšuje tlak na Církev cestou zpochybnění jejích daňových výhod. Kromě Itálie kritizuje v tomto smyslu např. i Španělsko.

LifeSite News

Dopis biskupského sekretáře Macka Mladé frontě

Vážená paní redaktorko,

dovoluji si Vás upozornit na lživá a zkreslující tvrzení, která jste uvedla ve své zprávě (MF Dnes, 18. srpna). Připouštím, že nemusíte s věřícími sympatizovat a že můžete být poplatná názorovému proudu Vašeho deníku a jeho vedení, ale jako novinářka byste měla usilovat o profesionalitu (rozlišovat váhu informací a vystihnout podstatu věci) a objektivitu (snažit se podávat zprávy tak, aby odpovídaly skutečnosti, a mít morální zábrany používat lži). I v tak krátké zprávě, jako je citovaná, se Vám bohužel ani jedno z toho nepodařilo.

Ad kondomy: Tato informace je otevřená a úmyslná lež, za kterou byste se měla omluvit. To, že se navíc objevuje v titulku, svědčí o laciné senzacechtivosti a naprostém ignorování podstatného dění na Celostátním setkání mládeže. Zajímavé je, že vůči křesťanům panují větší předsudky ze strany ostatní společnosti, než opačně. Při všech takových setkáních se v médiích téma kondomů a jiná rádoby-ožehavá témata objevují v míře, která významu těchto témat pro nás křesťany neodpovídá. Samozřejmě nemohu vyloučit, že někdo z účastníků si kondomy koupil, ale pokud se tak stalo, šlo o ojedinělý jev.

Ad krádeže: Jsem informován o tom, že novináři (zdá se, že Vás nevyjímaje) chodili během setkání denně na policii s dotazy, jaké nepřístojnosti účastníci setkání ztropili, a odcházeli – až na malou Vámi uvedenou výjimku – s nepořízenou. Sama si odpovězte, zda je hodné novináře uboze se pít po sebemenším selhání, nebo spíš vyjít mezi účastníky, poptat se jich na dojmy, pobýt na programu, udělat si obrázek o atmosféře a napsat zajímavou reportáž.

Ad Haiti: Malá věta na posledním místě – snad ve snaze navodit zdání objektivitu a umenšit tak okatost nesmyslu uvedeného na prvním místě. Ale jinak v pořádku, děkuji. Alespoň si soudný čtenář může správně položit znaménko větší-menší mezi výtežek benefice a počet krádeží.

Jinak Vám za článek děkuji, neboť potvrzuje, že ostatní společnost od křesťanů velmi mnoho očekává a měří je metrem, kterým by se sama měřit netroufla a který je pro nás významným, že náš životní styl usiluje o dobré hodnoty, které jsou cenné pro všechny bez rozdílu.

S přátelským pozdravem

*Ing. Vojtěch Macek
biskupský sekretář
Biskupství královéhradecké*

ZPRÁVY

Církev v Asii navzdory útlaku roste

P. Bernardo Cervellera, dlouholetý misionář a ředitel zpravodajské agentury *Asia News*, referoval o smrti P. Rádžida Ganniho, který byl minulý týden zavražděn v iráckém Mosúlu spolu se třemi svými průvodci bezprostředně po nedělní mši svaté v kostele Svatého Ducha. Vrah před tím, než zahájil palbu, požadoval jejich konverzi k islámu.

P. Cervellera řekl, že je to jen jeden z mnoha podobných příběhů. Je příznačný pro situaci v rozsáhlých částech

Asie. „Asii chybí náboženská svoboda,“ konstatoval. Nejméně 32 z 52 asijských zemí postihuje křesťanskou misijní práci a zakazuje konverze. Komunistické země na jihovýchodě pronásledují Církev. Křesťané jsou přítomni na kontinentu menšinou – tvoří 1 – 2% obyvatel. Násilí je nejrozšířenější v muslimských zemích.

P. Cervellera přesto tvrdí, že Asie je budoucností Církve, která zde roste mimořádně rychle.

Kathnet

Růst křesťanství v Číně

Podle korespondenta listu *National Catholic Reporter* Johna Allena se v Číně deset tisíc lidí denně stává křesťany: v polovině 21. století se patrně Čína stane zemí s největší koncentrací křesťanů.

Allen to připisuje tomu, že nová situace v čínských velkoměstech vyvolává v lidech duchovní hlad. Stěhování lidí do

měst je půdou pro křesťanství, podobně jako bylo stěhování národů půdou pro christianizaci středověké Evropy.

Světová křesťanská databáze odhaduje počet křesťanů v Číně na 111 milionů, z nichž 90% tvoří protestanti, většinou letničnicki. Sít „domácích církví“ je také kvasem demokracie.

Brussels Journal

Konvertitovi v Egyptě hrozí poprava

Konvertitovi Mohammedu Ahmedu Hegazy a jeho obhájci hrozí smrt. Šejk university Al-Azhár, Júsef al-Badrí, požadoval v TV pro Hegazyho trest smrti: totéž žádá děkanka vysoké školy pro ženy této univerzity, Suád Sáleh. Oprávněnost trestu smrti pro konvertity obhajuje i ministr pro náboženské záležitosti Mahmúd Hamdí Zakzuk.

Totéž tvrdí i dva právní experti univerzity Al-Azár.

Hegazy je pětadvacetiletý novinař, který před čtyřmi lety konvertoval ke koptskému křesťanství a na začátku letošního srpna požádal o změnu v občanském průkazu, kde se uvádí náboženská příslušnost.

IGFM

Turecko zabránilo setkání pravoslavných představitelů

Pravoslavná církev na Kypru hlásí, že turecká vláda zabránila návštěvě mezi pravoslavným biskupem Nové Justiniany a Vseho Kypru, Chrysostomem II., a ekumenickým patriarchou Cařihradu Bartolomějem I. Schůzka se měla konat v Ankaře.

Chrysostomos II. prohlásil, že Ankaře tímto rozhodnutím „ukázala svou pravou tvář“. Je rozhodnut sejit se s ekumenickým patriarchou jinde, aby mu pro-

jevil solidaritu a poděkoval za pomoc při řešení problémů v řecko-pravoslavné církvi.

Prohlásil také, že mezi pravoslavnými Řeky a tureckými bratry na Kypru nejsou rozpory.

Problémem jsou jen „zásahy turecké vlády, která brání pokusům o integraci těchto dvou komunit ve vzájemném respektu“.

Zenit

Otrokářství v Mauritánii bude trestné

V Mauritánské islámské republice má otroctví osmisetletou tradici: vládnoucí Arabové zotročovali černé Mauritánce a svobodné černochoy diskriminovali. Minulý týden mauritánská vláda schválila zákon, podle něhož lze otrokářství potrestat až 10 lety vězení.

Formálně bylo otroctví postaveno mimo zákon už v roce 1981, ale otrokářství dosud nebylo trestným činem.

AASG

V Číně zatčen další biskup

Biskup Julius Žia Žiguo, prořímský biskup diecéze Ženg Ding v provincii Hebei, byl 24. srpna znovu zatčen Úřadem pro veřejnou bezpečnost a náboženské záležitosti.

Misijní agentura *Asia News* sděluje, že tímto zatčením mělo být biskupovi zabráněno v tom, aby šířil papežův dopis katolíkům v Číně a uspořádal shromáždění, kde by se o dopisu mluvil.

Asia News

„Gandalf“ ničí hotelové Bible

Britský herec Ian McKellen, který se proslavil rolí Gandalfa v Pánu prstenů, využívá svou popularitu k propagaci homosexuálního chování. Přiznal, že v hotelích vytrhává z Bible stránky, jež odmítají homosexualitu, zejména Leviticus 18,22. Činí to už řadu let, stejně jako jeho přítel.

Přítom autor Pána prstenů, J. R. Tolkien, pokládal homosexualitu za úchylku a hájil tradiční katolickou morálku v oblasti sexuality. V dopise synovi, jemuž tehdy bylo 21 let, ho varoval, že nedovolený sex je jedním z primárních nebezpečí pro duši.

LifeSite News

Vážení čtenáři, děkujeme Vám všem, kteří jste zasláním finančního daru umožnili další vydání *RC Monitoru* a pomohli pokrýt režijní náklady spojené s jeho vydáváním.

S upřímným Pán Bůh zaplaťž

redakce

ZPRÁVY / KOMENTÁŘE

Papua – Nová Guinea: Omluva křesťanům za snědení

Za snědení čtyř evangelických misionářů před 130 lety se omluvili potomci kanibalů na Papui–Nové Guinei. Omluvu pronesl při slavnosti v hlavním městě Port Moresby Vysoký komisař pro Fidži Ratu Isoa Tikoca.

V roce 1875 zahájili metodisté pod vedením Brita George Browna misii na Nové Guineji. V roce 1878 byl kazatel z Fidži a tři učitelé z kmene Tolai zabiti a snědeni. Brown podnikl proti Tolaiům trestní expedici, při níž byli někteří členové kmene zabiti a jejich vesnice vypáleny. Australská metodistická církev proti tomu protestovala.

Generální guvernér Papui–Nové Guineje Paulias Matane nyní chválí práci misionářů, bez níž by křesťanství na 600 místních ostrovů nepřišlo. Z 5,9 milionu zdejších obyvatel je nyní 64% protestantů, převážně metodistů, 28% katolíků a 5,6% anglikánů. K přírodním náboženstvím patří 1,8% obyvatel.

V době incidentu byli kanibalové i na Fidži. I zde byl zabit a sněden misionář Thomas Baker s osmi místními lidmi, kteří ho doprovázeli.

Křesťanská misie nakonec vedla k ukončení kanibalismu.

Kathnet

Následky zemětřesení v Peru

Podle agentury „Pomoc Církvi v nouzi“ zničilo zemětřesení v Peru kromě lidských životů také řadu kostelů a dalších církevních objektů. Nejpostiženější je diecéze Ica, jejíž biskup sdělil, že katedrála je úplně zničená; zničeno je také 12 dalších kostelů. Z duchovních osob zahynuly dvě sestry vincentinky a jeden kněz je raněn. Řada kněží je bez střechy nad hlavou. V poničeném semináři v Ica seminaristé vytvořili nouzový útulek pro postižené.

Postiženy byly také diecéze Lurín a Huancavelica, kde se zřítilo několik kostelů.

Konto Charity na pomoc Peru: 22770022/0800.

ACN

Katolická mládež v Táboře

V Klokotech u Tábora se sešlo 6000 účastníků Celostátního setkání mládeže

Téměř 6000 mladých katolíků zaplnilo ve dnech 13 – 19. srpna poutní místo Klokoty na předměstí Tábora – města historicky spjatého s husitstvím. Heslem letošního setkání bylo slovo z Janova evangelia „*Jako jsem já miloval vás, tak se i vy milujte navzájem*“ (Jan 13, 34). Toto slovo vybral pro letošní setkávání mládeže Svatý otec Benedikt XVI. ve svém poselství mládeži z ledna 2007. Setkání zorganizovala Sekce pro mládež České biskupské konference a Asociace křesťanských sdružení mládeže, a je součástí příprav na blížící se oslavu XXIII. Světového dne mládeže v Sydney v červenci roku 2008.

Solidarita a usmíření

Hlavní myšlenkou letošního setkání bylo téma solidarity. O něm diskutoval s přítomnými účastníky úterní panelové diskuse i kardinál Miloslav Vlk. K této diskusi byl přizván i hejtman Jihočeského kraje Jan Zahradník, místopředseda KDU–ČSL David Macek a ředitel Charity Česká republika Oldřich Haičman.

V duchu solidarity s chudými obyvateli naší planety se pak nesl i středeční benefiční Koncert pro Haiti, jehož hlavními protagonisty byli slovenský zpěvák Richard Čanaky a australsko-americká poprocková zpěvačka Rebecca St. James. Během tohoto koncertu mohl každý při-

Foto: signály.cz

spět finančním darem, ať již telefonicky přes dárcovskou DMS a nebo přímo v hledišti do malých pokladniček. K 19. srpnu 2007 se takto vybralo na 417 000 Kč. Část získaných peněz převezme český misionář oblat P. Roman Musil na pomoc haitské vesničky Baie de Henne, větší část peněz pak převezme olomoucká Charita, která spolupracuje s P. Musilem v rámci humanitárních

projektů při výstavbě školy a v Adopci na dálku haitských dětí.

Solidaritu v praktickém provedení si pak mohli vyzkoušet ti účastníci setkání, kteří se v rámci dobrovolnických skupin zapojili do pomoci tábořícím občanům. Jednalo se o návštěvu domovů pro seniory, romského klubu, domova pro lidi s postižením. Další skupiny pak pomáhaly s úklidem města.

KOMENTÁŘE

Druhým nosným tématem celého setkání bylo usmíření a proměnění. Tato témata byla vybrána záměrně vzhledem k místu konání celého setkání – město Tábor bývá spojováno nejen se svou husitskou minulostí, ale jistě nám všem připomíná i biblickou horu Tábor, na které Ježíš Kristus zjevil lidstvu svou nebeskou slávu. V rámci této myšlenkové linie se mohli mladí setkat i s nekatolickými hosty setkání, jako byli např. psycholog profesor Jaro Křivohlavý, československá biskupka Hana Tonzarová nebo kazatel Tomáš Řehák.

Náročná zpověď

K uskutečnění proměny všech přítomných mladých pomáhalo na 140 kněží službou svátosti smíření. Zájem byl obrovský. Kajícím a zpovědním dnem byl pátek, kdy počasí účastníkům příliš nepřálo. Přesto po celé páteční odpoledne několik desítek zpovědníků obětavě zpovídalo na vyhrazeném místě velké množství kajících. Mnoho kněží vydrželo v dešti pod deštníky a pláštěnkami zpovídat mnoho hodin. Společná mše svatá byla sloužena v pátek večer a hlavním celebrantem byl italský biskup Arrigo Miglio. Každý den měli účastníci možnost vyslechnout katechezi, byly též slouženy mše svaté českými a moravskými biskupy. Jedna ze mší svatých byla sloužena v latinském jazyce. V pátek se mohli zájemci účastnit křížové cesty městem Tábor. V sobotu večer se pak na hlavním pódiu v Klokotech, kde se odehrával celý hlavní program setkání, slavila vigilie.

Přednášky, besedy

Jednou z hlavních náplní celého setkání byla účast mladých na workshopu – na přednáškách, besedách. Mohli si vybrat z nabídky více než 200 přednášek, jejichž témata sahala od okultismu až po náročnost přežití při polární cestě. Za přednášející byli vybíráni odborníci ve svých profesích, takže Tábor mohl uvítat krom již zmíněných osobností též ústavního soudce Miloslava Výborného, místopředsedu KDU-ČSL Mariána Hoška, spisovatelku a lékařku Marii Svatošovou, teology Vojtěcha Kodeta a Kateřinu Lachmanovou, polárníka Jaroslava Pavlíčka, Věru Luxovou a další. Účastníci přijeli pozdravit též ministři Jiří Čunek a Cyril Svoboda.

Koncerty, dílny, sport

Z nabízených aktivit dále uvedme více než třicet koncertů křesťanské popu-

lární i vážné hudby, tvůrčí dílny nabízející práci s papírem, drátem i textilem. Velký zájem vzbudily sportovní aktivity, které na dvanácti stanovištích po celém městě připravila pro účastníky katolická tělovýchovná jednota Orel.

Přípravy

Takto velké setkání se samozřejmě nemohlo uskutečnit přes noc. Již několik měsíců měli nahlášení účastníci i farnosti k dispozici modlitbu za setkání a mnozí se ji modlili a prosili Boha o požehnání pro celou tuto akci. Setkání více než rok připravovali pracovníci Sekce pro mládež ČBK a týden před samotným setkáním začalo přijíždět množství předem nahlášených dobrovolníků, kteří pomohli s přípravou a organizací samotného setkání.

Dobrovolníci byli rozděleni do řady skupin podle úkolů, které plnili, např. režijní, stavební, stravovací, liturgická, pořadatelská, informační a řada dalších. Nejvíce členů měla ubytovací skupina, jejímž úkolem bylo převzít a během setkání provozovat všech 25 škol a internátů, které během setkání sloužily k ubytování účastníků. Jak se den příjezdu účastníků blížil, pracovalo v přípravném týdnu mnoho skupinek i v noci.

Účast jednotlivých diecézí

Z původně plánovaných cca 5 tisíc účastníků se nakonec vyklubalo skoro 6000 a muselo být zastaveno další přihlašování. Řada lidí přesto do Tábora přijela na vlastní pěst. Větší část přítomných byla z Moravy a Slezska, ale ani mnohé české diecéze se neměly za co stydět.

Z oficiálně přihlášených účastníků bylo cca 1500 z arcidiecéze olomoucké a zhruba tisíc svých diecézánů zde měli biskupové z Brna a Ostravy. Nejvíce z českých diecézí zde bylo z královohradecké diecéze – cca 800 mladých lidí. Z hostitelské českobudějovické diecéze bylo v Táboře asi 600 mladých, z pražské arcidiecéze kolem 400 lidí, severočeská litoměřická diecéze měla cca 170 účastníků a z druhé nejmladší české diecéze, tedy plzeňské, přijelo kolem 140 účastníků.

Radostné poselství

Celostátní setkání mládeže nebylo zdaleka jen místem mnoha přednášek a biskupských katechezí. Důležitým prvkem byla nabídka osobního setkání s biskupy, možnost osobních rozhovorů s kněžími a řeholníky, navázání kontaktů s mladými křesťany z celé republiky. Ne náhodou se právě na těchto setkáních počínají mnohá duchovní povolání, mnozí na těchto setkáních naleznou též svého životního partnera. Pro mnohého je pak takové setkání posilou pro život v mnohdy již umírající farnosti, kde se cítí mladý katolík bez věřících vrstevníků osamocen.

Věřím tedy, že setkání v Táboře-Klokotech přinese i české církvi mnoho plodů a že pomůže na cestě další generaci věřících lidí. Z panující atmosféry i z tváří přítomných účastníků bylo znát, že radost není katolické církvi cizí. Mohlo tak dojít k upřímnému prožití motta celého setkání: „*Jako jsem já miloval vás, tak se i vy milujte navzájem.*“

Radek Šoustal
účastník Celostátního setkání
mládeže Tábor-Klokoty 2007

Média o Celostátním setkání mládeže

V církevních médiích bylo setkání velmi dobře a dostatečně prezentováno (přenosy TV NOE a Radia PROGLAS, pokrytí Tiskovým střediskem ČBK, Katolickým týdeníkem atd.).

Světská media setkání víceméně ignorovala, krátký zpravodajský šot byl ve večerním regionálním zpravodajství ČT 1 ve čtvrtek 16. 8.

Tentýž den pak přinesla MF Dnes v domácí rubrice krátký článek nadepsaný „Křesťané vykouplili kondomy“. V článku se mluvilo o tom, že mladí vykouplili kondomy, způsobili dva

incidenty s městskou policií (pokus o krádež alkoholu) a během středního koncertu vybrali 360 tisíc Kč ve prospěch Haiti.

Na tento článek ihned reagovalo reakcemi mnoho desítek lidí a také díky tomu MF Dnes v úterý 21. 8. zveřejnila tiskovou omluvu s tím, že tyto krajně nepřesné informace měla od městské policie.

O akci dvakrát informovala také jihočeská mutace MF Dnes, jednou jihočeská verze Práva a krátce Český rozhlas.

HOMILIE

Biskupové k mládeži v Klokotech

Homilie O. biskupa Dominika Duky OP, 17. 8. 2007

Tábor znamená Hora proměnění. Kristus proměněný, to znamená – je jiný. Jiný – znamená také svatý, protože Bůh je svatý. To je jméno, které dává Hospodinu prorok Izaiáš, aby vyjádřil, že Bůh je ten, který překračuje naše možnosti poznání. Ale Bůh od nás žádá: „Budte svatí, jako já jsem svatý.“ [...]

Růženec světla, za který vděčíme Janu Pavlu II., hovoří o proměnění. Ano dnes již po několikáté zazněla slova: „Protože Ježíš obětoval svou krev, smíme se, bratři a sestry, odvážit vejít do svatyně.“ To bylo motto ranní modlitby, ale to je také i výzva, abychom nyní vstoupili do svatyně. Komu psal autor Listu Židům tyto řádky? Někteří biblisté se domnívají, že je psal kněz z Alexandrie jeruzalémským kněží, těm kněží, kteří opustili chrám kvůli kněží kolaborantům a utekli k Mrtvému moři do Kumránu. Ano, skutečně my víme, že po zmrtvýchvstání Krista, po Petrově kázání o Letnicích tato skupina zmizela z Jeruzaléma. Nic o ní nevíme. A tak se domníváme,

že to byli oni, kteří přijali Krista, přijali křest. Psal kněží, ale já bych chtěl říci, že ho psal vám, nejenom nám, protože my všichni jsme královské kněžstvo, všichni. Křtem přijímáme podíl na jediném kněžství Ježíše Krista, a tak jsme pozváni do svatyně. [...]

Víte, že v růženci světla se modlíme jednotlivá tajemství a stále se ozývá – proměnění. Ano, Bůh může proměnit. A tak proměňuje chléb i víno, aby mohl být s námi a pro nás. Zve nás, abychom byli s ním. A nyní je třeba si uvědomit, jakým způsobem nás zve. Pán Ježíš nás zve jako své přátele. A proto požaduje od nás, abychom byli svobodní. Ví, že někdy i v církvi můžete slyšet: už té svobody bylo přespříliš, podívejte se, co vše se děje. Ne, přátelé, rozvod to není svobodné rozhodnutí, to je bankrot lidské lásky. Euthanasie, ne, to není svobodné rozhodnutí.

Svoboda, to není bezuzdnost, svoboda, to je nesmírná odpovědnost. Právě v Mariazell v kázání rakouský bis-

kup citoval indického básníka Thákura: „Služba je tím nehlubším projevem lásky,“ a tak Boží služebník, Jahvův služebník, Ježíš Kristus je naším přítelem, abychom my byli jeho přáteli. Pozval nás všechny do této svatyně. Smíme do ní vstoupit, protože on nám otevřel cestu a můžeme do této svatyně vstupovat jako svobodní, Boží přátelé, Ježíšovi přátelé, jako ti, kteří přijali jeho zákon. Zákon o jediném předpisu, zákon o jediné větě, protože všechny ty kodexy, ústavy, které se píšou na stovky stran jsou pak často v životě jenom cary papíru, protože ani ten nejhodnější a nejužnostlivější občan je není schopen plnit. Královský zákon nás křesťanů a všech opravdových hledačů Boha je zákon lásky.

A tak si chceme uvědomit, co pro nás znamená ten veliký dar Eucharistie. Eucharistie není věc, Eucharistie je On, Boží dar pro nás. Chce, abychom zaplatili. I za lásku se platí, ale ne penězi. Celým svým životem, sám sebou!

Amen.

Homilie arcibiskupa Jana Graubnera, 19. 8. 2007

[...] V dějinách vidíme křesťany, kteří svými chybami vlastní církev poskvřili a poškodili. Vidíme světce, kteří byli pozorní k Božímu vedení, žili evangelium a Bůh skrze ně dělal veliké věci. Přispěli ke kráse církve a prospěli mnoha lidem.

Ve Starém zákoně posílal Bůh proroky, aby skrze ně lidem dával, co potřebovali slyšet. V prvním čtení jsme slyšeli o jednom z nich, o Jeremiášovi. Pak poslal Bůh svého Syna. Víc už nám nemůže dát. Už nepříjde žádný prorok, protože Bůh už řekl všechno, když poslal své Slovo – Ježíše. Ježíš si však volá učedníky a skrze ně chce k světu mluvit. Nejde jenom o biskupy a kněze, ale o každého z vás, kdo byl pokřtěn v Krista. Máme tedy společný úkol.

Když lidé v Evropě kdysi neuměli hospodařit a měli často hlad, vzniklo mnoho klášterů, kde se nejen modlilo, ale i vzorově hospodařilo a mniši to učili lidi.

Když bylo problémem vzdělání, zakládala církev školy a pěstovala vědu.

Když bylo třeba pomoci nemocným, sirotkům a starým, zakládala církev špitály, nemocnice a sociální ústavy a naučila této péči o potřebné státy.

Co myslíte, má dnešní společnost problémy? Potřebuje dnes svět pomoc Církve? Já myslím, že ano. Zdá se, že svět neumí milovat, protože vymírá a ztrácí naději. Evropské národy vyklízejí prostor jiným kulturám. Všude se sice mluví o lásce, ale bere se to sobecky, hledá se štěstí pro sebe, místo aby se dělali šťastnými ti druhí. Takoví lovci štěstí třeba nechtějí děti, protože by se o ně museli starat. Někteří nepotřebují svatbu, protože toho druhého neberou vážně, chtějí ho jen na tak dlouho, dokud je bude bavit. Jiní se rozvádějí a rozbíjejí rodiny, protože jim jde víc o sebe než o druhé. Chtějí být věčně mladí a proto se nestávají rodiči nebo prarodiči, ani nedozrávají v lásce. Jaro je v přírodě krásné, ale kdyby bylo věčné, asi bychom neměli žádné podzimní plody, pořád jen květy.

Láska, jaké učí Kristus, hledá dobro druhých, je zodpovědná a nezastaví se ani před obětí, když sama ztrácí, když je věrnost těžká, když sebekázeň bolí.

Vy hledíte na Kříž a Ježíšovu tvář a tušíte, jakou lásku nám ukázal a co znamená vydat sám sebe a milovat do krajnosti. On nám zjevil, že Bůh je Láska.

Kdo miluje, má Boha a dává Boha. Kdo chce milovat bez Boha, je na falešné cestě. Bez Boha opravdově milovat nejde, protože nejde milovat bez lásky.

Papež Benedikt říká v encyklice Bůh je láska, že tam, kde se koná skutečná láska, tam se zpřítomňuje Bůh. Ano, dnešní svět potřebuje poznat a zažít lásku, naučit se milovat a tím pozná Boha. [...]

Po mši svaté bude posláno několik z vás, kteří se rozhodli dát rok života církvi, aby nastoupili voluntariát.

Já však myslím, že Bůh volá každého z vás k tomu, aby se zapojil do uzdravení Evropy. Co myslíte, má to smysl? Jste ochotní sami se učit od Krista pravé lásce, nosit v srdci Boha a konkrétními skutky lásky jej dávat svým přátelům, spolužákům a příbuzným v rodině? Nebojte se o tom povědět ve vašem společenství, povzbuzujte se navzájem a pomáhejte si i vzájemnou modlitbou. [...]

Záleží na každém z vás. Dnes může začít dílo uzdravení našeho národa i Evropy. Budete-li mít odvahu říct pevně ano, Bůh se na vás oslaví a skrze vás vykoná velké dílo. Jste pro? Bůh vám pomůže.

KOMENTÁŘE

Zabíjení některých lidí zpochybní právo na život těch ostatních

K současné debatě o euthanasii

Euthanasie je ohavná z těch samých důvodů jako sebevražda, ale i z mnoha dalších.

Je rozdíl – zásadní, filosofický – mezi obětováním vlastního života a sebevraždou. Ten, kdo vlastní život obětuje pro druhé – voják pro obranu vlasti, hasič pro záchranu životů ostatních –, skládá životu a světu tu nejvyšší poklonu. Jeho čin je gestem existenciálního přitakání dobru života, světa a lidí. Říká: „Život, svět a lidé jsou takovým dobrem, že stojí za to žít; proto stojí pro ně – aby oni a ony mohli žít i nadále – i umřít.“ Ten, kdo takto umírá, miluje svět, život a lidi nesmírně. Miluje je natolik, že pro ně umírá. Gesto oběti je gestem vrcholně statečným a šlechetným.

Sebevrah si většinou bere život ze zoufalství a v našťavanosti na svět a všechny ostatní lidi; aktem sebevraždy vlastní vůči světu, životu, lidem (a Bohu) vztýčuje prst a říká: „Jste nehodní toho, abych pro vás žil. Nic na tomto světě není natolik dobré, abych kvůli tomu žil.“ Sebevrah tím, že zabíjí sebe, v sobě vlastně zabíjí celý svět, život, všechno. Nemá možnost zabít vše, tak zabije alespoň sebe. Pohnutka je to však tatáž.

Sebevražda je dále aktem svobody, který maří jakoukoli svobodu další. Je aktem svobody člověka, jímž si člověk možnost jakékoli své další realizace svobody pošlape.

Záměrným zabitím nevinného života – a hlavně společenskou akceptací takového zabíjení – se ve společnosti relativizuje hodnota každého nevinného lidského života, tudíž i jeho nedotknutelnost; a následně jsou garance pro nedotknutelnost životů nás všech podkopány a oslabeny.

A s tím souvisí i teologický pohled: sebevražda je hříchem – jediným! – který znemožňuje lítost nad sebou samým. Jakýkoli jiný hřích umožňuje lítost, tedy i pokání, tedy i vykoupení. Úspěšná sebevražda je však jediný hřích, jehož pachatel již nemá možnost litovat.

Pro euthanasii platí vše předchozí, ale ještě i mnohé další:

Foto: archiv

Předně sugeruje, že život v utrpení a s utrpením nemá hodnotu či význam; jak pro trpícího, tak i pro jeho okolí. Že trpící život není hoděn žítí. Je to však velice salónní, povrchní, pohodlný, dětinský a primitivní pohled na život. Bere život jen z jeho slunných stránek.

Zadruhé je otázkou, zda lidé hodně trpící nebo těžce nemocní jsou plně schopni se svobodně rozhodnout, tj. zda by jejich rozhodnutí pro euthanasii bylo skutečně svobodnou, uváženou volbou, anebo důsledkem tlaku okolí, okolností či atmosféry. Zda – po legalizaci a hojně aplikaci euthanasie – by ji již nevnímali jako svou povinnost; jako něco, co se od nich očekává, aby nebyli na obtíž svému okolí (rodině, lékařům). Jinými slovy, zda by si raději nevolili něco jiného, totiž život, kdyby věděli, že je někdo má skutečně rád a chce o ně pečovat. Tisíce, ba statisíce řeholních sestřiček po celém světě, kdyby už nikdo jiný, by velice rády činily právě toto; z lásky k bližnímu a i ke Stvořiteli, který také trpěl a Jehož obraz proto poprávu vidíme v každém trpícím.

Zatřetí: nebylo by zavedení euthanasie vykročením na šikmou plochu,

po níž by následoval strmý skluz do pekel? Myslím tím, nevedlo by zavedení euthanasie postupně k praxi velkého a hromadného zabíjení? Nejdřív by euthanasie mohla být pojímána jako usmrcení (a) těžce trpících (b) nevléčitelně nemocných (c) na jejich explicitní souhlas. A pak by postupně byly podmínky odřezávány: euthanasie by čím dále tím více začala být chápána jako zabíjení (A) jakýchkoli nemocných na jejich souhlas, nejen těžce trpících; (B) kohokoli, kdo by trpěl, aniž by byl nevléčitelně nemocný; (C) těžce nemocných trpících bez jejich explicitního souhlasu (rozhodl by lékař nebo příbuzní); a nakonec: (D) prostě kohokoli, o kom by tak rozhodl lékař, příbuzní nebo stát. Prostě kohokoli nepohodlného.

Za čtvrté, když někdo páchá sebevraždu, stále lze říci, že je to jeho věc. V případech euthanasie nám však na scénu nastupuje osoba další: ten, kdo zabíjí. Jedna osoba záměrně zabíjí osobu druhou (byť, připustíme, z dobrých, leč pomýlených pohnutek). Ale to je přece problém, není snad? Vždyť přece záměrným zabitím nevinného života – a hlavně

KOMENTÁŘE

společenskou akceptací takového zabíjení – se ve společnosti relativizuje hodnota každého nevinného lidského života, tudíž i jeho nedotknutelnost; a následně jsou garance pro nedotknutelnost životů nás všech podkopány a oslabeny! Jinými slovy, záměrným zabíjením některých nevinných životů slábnou či odpadají důvody, proč je špatné zabít i jiné nevinné lidské životy.

Za páté: kdo by měl být tím zabíjícím? Zřejmě lékař. Nebyla by to však degradace a dehonestace důstojného a šlechetného povolání, vlastně poslání, lékaře? Učinit z osoby, jež má léčit, zabijáka? Když už euthanasie, tak alespoň zavedme formální profesi – státem licencovanou: zabiják. Aby to nemuseli dělat lékaři.

Za šesté. Původně jsem chtěl tady napsat, že euthanasie by nadobro smazávala hranici mezi nevinným lidským životem a provinilým lidským životem; mezi tím, že nedotknutelný je nevinný lidský život, zatímco lid-

ský život provinilý např. vraždou je po právu dotknutelný a za určitých okolností popravitelný. Jenže tuto hranici by smazával ten, kdo by tvrdil, že buď (A) není správná ani euthanasie ani trest smrti, neboť každý lidský život je

Statisíce řeholních sestřiček po celém světě, kdyby už nikdo jiný, velice rády činí právě toto; z lásky k bližnímu a i ke Stvořiteli, který také trpěl a Jehož obraz proto poprávu vidíme v každém trpícím.

nedotknutelný; anebo (B) euthanasie, potraty, trest smrti jsou všechny naprosto přijatelné, neboť lidský život jako takový nemá žádnou inherentní hodnotu. Jenže věci se mají mnohem hůř: v naší postmoderní společnosti se totiž najdou „ušlechtilé“ levicově-liberální duše – a je jich hodně – které tvrdí, že (a) euthanasie samozřejmě má a musí

být, neboť je základním lidským právem, zatímco (b) trest smrti pro vrahy a zrádce samozřejmě nesmí být, neboť je porušením základního lidského práva. To již není jen zatmění či smazání zásadní hranice mezi nevinným životem a životem zatíženým zločinem; je to totiž naprostá zvrácenost a perverze! Provinilým nezkřivit ani vlasek na hlavě, zatímco nevinné zabijet jak na běžícím pásu!

A to raději nevzpomínám na ty bláznovy z hnutí za práva zvířat, pro které je prosté zabít, upečení a sněžení prasete, kuřete nebo velryby, např. delfína, tou nejobludnější zrůdností; zatímco euthanasie pro jejich staré, nemocné rodiče je v pořádku. O tom nemají pochyb, a jak si vlastně někdo, například já, dovoluje sahat jim do svědomí – vždyť přece nemají čas se o někoho starat, neboť musí v ulicích demonstrovat za práva zvířat?

To nechápete, jak jsou ušlechtilí?

MUDr. Roman Joch

Revue *Salve* o modernismu a antimodernismu

Ke stému výročí vydání encykliky *Pascendi Dominici gregis*

Přesně sto let po vydání proslulé encykliky *Pascendi Dominici gregis* (8. září 1907) vychází letošní 3. číslo revue pro teologii a duchovní život *Salve*, které je cele věnováno problematice modernismu a antimodernismu v katolické církvi. Ačkoli se jedná o sto let starý spor, již samotná příprava čísla ukázala, jak aktuální a zároveň výbušné toto téma stále je.

Prvním textem tohoto *Salve* se představuje jeden z nejlepších německých církevních historiků Otto Weiss svou obsáhlou, syntetickou a koncentrovanou studií usilující o vymezení pojmu modernismu a celkové postihu modernistické otázky. Klíčové osobě sporu, kontroverznímu papeži Piu X., se ve své studii „Nesmlouvavý papež, nebo reformátor?“ věnuje fribourgský profesor Guy Bedouelle OP. Vlastní encykliku *Pascendi*, která pojem modernismu uvedla do jazyka církevních dokumentů, analyzuje Štěpán Filip OP. Profily v českém prostředí méně známých osobností a detailní vhléd do vztahů mezi modernizujícím teolo-

gem a vysokým církevním hodnostářem přináší článek „Arcibiskup a ‚jeho modernista‘: E. I. Mignot a A. Loisy“ historika a teologa Tomáše Petrálka. Velkorysý historický nástin komplikovaného vztahu mezi katolickou církví a moderní společností a přínos francouzských dominikánů pro jejich smíření představuje krátký text profesora Benedicta T. Viviana OP. Do českého prostředí se vracíme studií historika CČH Jaroslava Hrdličky, která se zabývá nečekanými souvislostmi a vztahy mezi osobnostmi pražského arcibiskupa Františka Kordače a zakladatelů Církve československé husitské Karla Farského a Františka Kováře. Číslo doplňuje komentovaná edice zprávy o projevech modernismu v královéhradecké diecézi, kterou zaslal do Říma roku 1906 biskup Josefa Doubrava,

a stručné kalendárium – přehled hlavních událostí (anti-)modernistické krize. Jakousi „summou čísla“ je obsáhlý rozhovor s mimořádným znalcem modernistické problematiky a moudrým řeholníkem, francouzským teologem, filozofem a historikem Bernardem Montagnesem OP.

Ačkoli je zjevné, že tak složitý a mnohovrstevnatý fenomén nelze na stošedesáti stranách vyčerpat bezesbýtku, nabízí toto číslo *Salve* řadu důležitých podnětů a informací. Jak doufá ve svém editoriu šéfredaktor Dominik Duka OP, po sto letech se snad konečně otevírá cesta k spravedlivějšímu a adekvátnějšímu historickému a teologickému zpracování a zhodnocení mnoha stále živých otázek, které (anti-)modernismus vyvolal.

P. Benedikt Mohelník OP

Salve 3/2007: (anti-)modernismus 1907–2007

vychází 8. 9. 2007 v den 100. výročí vydání encykliky *Pascendi Dominici gregis*
<http://salve.op.cz/>

Z Vatikánského rozhlasu

Běžné ateisty nepřítomnost Boha netrápí

Říká o „krizi víry“ Matky Terezy O. Raniero Cantalamessa

Světovým tiskem proběhla v těchto dnech zpráva o chystaném zářijovém vydání soukromé korespondence bl. Matky Terezy z Kalkaty pod názvem: „Mother Teresa: come be my light“ (Matka Tereza: Přijď, buď mým světlem). Sbírkou soukromé korespondence albánské řeholnice vlastním jménem Anežka Gonxha di Bojaxhiu připravil k vydání pro newyorské nakladatelství Doubleday postulátor beatifikačního procesu O. Brian Kolodiejchuk.

Většina komentářů světového tisku k vydání soukromých dopisů této světoznámé řeholní sestry byla silně poznamenána obvyklou snahou žurnalistů vyvolat zájem čtenářů o jejich články a zároveň neznalostí základních pojmů křesťanského duchovního života, takže se většinou objevovaly titulky jako „Matka Tereza ztratila víru“ anebo „Dopisy Matky Terezy odhalují krizi víry“ (ČTK). Ve skutečnosti se pod výrazy „duchovní temnota“ nebo „duchovní noc“, o nichž je v dopisech řeč, skrývají zkušenosti víry, které se v životech světců všech dob v křesťanské tradici běžně vyskytují. Pro Vatikánský rozhlas to v rozhovoru vysvětluje papežský kazatel O. Raniero Cantalamessa:

„Tento jev je z křesťanské tradice velmi dobře znám. Možná je nový a dosud nevidaný v té formě, jakou měl u Matky Terezy. Zatímco ‚temná duchovní noc‘, jak ji popsal sv. Jan od Kříže, je spíše přípravnou etapou k oné definitivní fázi, nazývané ‚sjednocující‘, u Matky Terezy

se patrně jedná o poměrně stabilní stav, počínaje určitým momentem jejího života, kdy se pustila do onoho velkého díla křesťanské charity, až do konce života. Podle mého mínění má tento fakt prodloužené ‚temné noci‘ určitý význam také dnes pro nás. Domnívám se, že Matka Tereza byla světicí v mediální éře, a že právě tato ‚duchovní noc‘ ji chránila před tím, aby se stala obětí médií, tedy před domýšlivostí. Ona sama totiž říkávala, že tváří v tvář velkým počtům a mediálnímu rozruchu, který kolem ní byl, nepociťovala vůbec nic právě proto, že prožívala tuto vnitřní prázdnotu. Šlo tedy o jakýsi ochranný ‚azbestový oděv‘ pro průchod mediální érou...“

V jednom jejím dopise čteme: „V mé duši existují tolikerá protirečení, hluboká touha po Bohu, tak hluboká, že bolí; utrpení pokračuje, a s ním i pocit, že jsem Bohem nechtěná, odmítnutá, prázdná, bez víry, bez lásky, bez nadšení... Nebe – píše Matka Tereza – pro mne neznamená nic: připadá mi jako prázdné místo!“...

„Vidíte, ale právě toto pronikavé utrpení, které působila Boží prázdnota, je znamením, že jde o paradoxně pozitivní jev. Jedná se o absentující přítomnost: Bůh je přítomen, ale není pocíťován. Fakt, že Matka Tereza mohla stát hodiny před Nejsvětější svátostí, jak říkají svědci, kteří ji viděli takřka u vytržení... a pokud se vezme v úvahu stav, v jakém se přítom nalézala... pak to lze nazvat

mučednictvím! Je to opravdové mučednictví, neboť kdo necítí Boha a cítí ono prázdno, a přitom setrvává před Eucharistií, stojí jakoby uprostřed ohně. A je zvláštní, že se někdo podivuje nad těmito spisy Matky Terezy nebo si dokonce myslí, že jejich publikace způsobí nějaké překvapení nebo snad pohoršení mezi lidmi... Tato skutečnost totiž naopak činí postavu Matky Terezy doslova gigantickou, a rozhodně ji nijak neumenšuje. Normální, běžné ‚ateisty‘ totiž nepřítomnost Boha vůbec netrápí. Pro Matku Terezu však byla tato zkouška nejstrašnější, jakou lze prožít. Myslím, že Matka Tereza bude v tradici křesťanské svatosti opravdu patřit mezi ty největší právě pro tuto svou schopnost skrývat tyto stavy, a žít je osobně ve skrytu vlastního srdce! Snad právě na odčinění ateismu, který se v dnešním světě šíří, bylo Matce Tereze Bohem dáno pozitivně s vírou prožívat život, jakoby Bůh neexistoval...“

Mohla by publikace těchto dopisů některé věřící pohoršit?

„Domnívám se, že s minimálním komentářem, který tento jev zasadí do celkového kontextu křesťanského duchovního života, způsobí tato publikace naopak nezměrné dobro a přinese všem nemalý prospěch.“

Co mohou „temné duchovní noci“ svatých říci těm, kteří žijí bez víry?

„Myslím, že je třeba rozlišovat. Ti, kteří žijí bez víry, ale nepyšní se tím, nevykřikují to na všechny strany, nepovažují to za důvod svoji nadřazenosti, ale žijí to jako nedostatek – myslím např. na mnoho z těch ‚ateistů‘, z nichž někteří konvertovali a jiní ne, jako byli např. Camus, Samuel Beckett. Těm umožní nahlédnout, že jim chybí jen krůček: stačilo by, kdyby udělali krůček, a ocitli by se na břehu, kde se z ničeho přechází ke všemu. U Matky Terezy totiž tato ‚temná duchovní noc‘ zvláštním způsobem koexistovala s pokojem a štěstím, o kterém ona sama říkala, že by je neměnila za nic na světě, jako by to ostatně neučinil ani žádný jiný mystik. Jde proto o výzvu, která mluví ke všem poctivým ateistům a zve je právě k tomu, aby učinili ze svého stavu prázdnoty a hledání smyslu života odrazový můstek, který je vymrští ke světlu...“

<http://www.radiovaticana.cz>

Foto: archivio

VĚROUČNÉ OTÁZKY

Více liturgických kalendářů v jedné farnosti

Na dotazy týkající se víry a mravů odpovídají kněží Řádu bratří kazatelů (dominikánů) s úmyslem stanovisko Církve srozumitelně zprostředkovat. Dotazy lze zasílat na korespondenční adresu redakce.

Znamená možnost sloužení „tridentských mší“ dva paralelní liturgické kalendáře v jedné farnosti resp. v sousedních farnostech? Neohrozí to jednotu Církve?

Odpověď na otázku, zda širší zavedení staršího římského ritu podle Misálu bl. Jana XXIII. přinese různost kalendářů, je celkem jednoduchá: ano, tato možnost nepochybně přináší dva paralelní kalendáře.

Tyto kalendáře mají *společný základ*: datum liturgických období jako Advent, Velikonoce, Seslání Ducha svatého, ale i Narození Páně, Boží Tělo a řadu jiných významných svátků. Je zde ale i *mnoho odlišností* jako Devítník v postní době (tzv. předposti – delší postní dobu), slavnost Krve Páně 1. července, oktáv Seslání Ducha svatého, počítání neděl „po Duchu svatém“, nikoli „během roku“ apod. Různost slavení jednotlivých světců je rovněž nepřehlédnutelná, čtení jsou samozřejmě vlastní a to z jedno-ročního cyklu. Další zajímavostí je např. v národním kalendáři různý stupeň slavení některých svátků v Čechách a na Moravě: např. sv. Cyril a Metoděj je na Moravě slavnost 1. třídy (tedy 1. nešpory, *Gloria* i *Credo*), ale v Čechách svátek 2. třídy (bez 1. nešpor, a bez *Credo*, ovšem s *Gloria*).

Vliv těchto rozdílů bude v jednotlivých farnostech přiměřený počtu věřících sledujících ten či onen kalendář. Tzn. že asi mnohé čistě tradicionalistické farnosti ve Švýcarsku, Francii či v Brazílii novější kalendář třeba ani neuplatní, kdežto např. i české farnosti s „tridentskou“ liturgií budou užívat oba s nepřehlédnutelnou převahou kalendáře nového.

Obava o „rozdělení Církve“ liturgickým kalendářem zdá se mi poněkud přehnaná. V katolické církvi už nyní existuje hned několik, více či méně odlišných kalendářů, jen v ČR vzpomeňme zcela odlišný kalendář *byzantský*, *řeckokatolický* nebo i méně odlišný např. *dominikánský* či *karmelitánský*. Nezdá se, že by liturgický kalendář jak v současnosti, tak v minulosti ohrožoval jednotu Církve. Jediným sporným bodem bylo v historii slavení Velikonoc, což je zde evidentně mimo jakoukoli diskusi.

Foto: Kněžské bratrstvo sv. Petra

Stojí za to si připomenout, že např. „předkoncilní“ liturgická praxe, která viděla v latinském jazyce téměř nenahraditelný princip církevní jednoty, byla i v jednotlivých farnostech mnohem pestřejší a různorodější, než je tomu dnes. (Nemluvím zde o nedovolené „lidové tvořivosti“ jednotlivých duchovních!) Jde ale např. o soužití římského „piánského“ ritu s jinými, převážně řeholními liturgiemi: *dominikánské*, *karmelitánské* či *ambrosiánské* v Miláně, nebo *mozarabské* ve Španělsku. Obřad *kartuziánský* si svoji jedinečnost zachoval ve všech dobách, nebyl ale nikdy součástí bohoslužeb farních. Pro chlapce – ministranty – to rozhodně nebylo snadné „přecházení“,

ve skutečnosti si tyto různosti ale nijak nepřekážely.

Poslední zajímavostí, o které bych se zde rád zmínil, je postoj samotného svatého Pia V. (papežem 1566 – 1572), který ještě různorodější „předtridentskou“ liturgii sjednotil svým Římským misálem z roku 1570. Třebaže tato liturgie je s ním tak neodmyslitelně spojována, on sám ji sloužil jen při oficiálních a veřejných slavnostech. V soukromí pokračoval dále v celebraci *dominikánského* ritu, vlastní bohoslužbě své řeholní rodiny.

Zdá se tedy, že církevní jednota nejspíš leží v jiném patře trvanlivější reality.

P. Efrém Jindráček OP

NA ZÁVĚR

Děkujeme za vaše ohlasy. Těšíme se na vaše podněty, které můžete zasílat na adresu redakce uvedenou v tiráži. Čtenářské dopisy jsou redakčně kráceny a nemusejí vyjadřovat stanovisko redakce.

Poznámky k článku „Máme si Církev platit sami?“ [RC Monitor 14/2007]

Dle mého názoru pan Zrno silně přehání. Není potřeba být tak útočný. Můj názor je tento:

Je bláhové spoléhat se na to, že církev bude po materiální stránce trvale žít z minulosti. Tomu brání dvě věci: 1. Společenské změny – prostě berme jako fakt, že hlas církve je úspěšně umlčován; 2. Diskontinuita držení majetku – víme, jak těžko se prosazuje jakákoli restituce. Církevní majetek (tím míním majetek k zabezpečení provozu) je vlastně jakési vyjádření minulosti – jde o právním způsobem popsáná (a mnohdy upravená skrze několik právních systémů) přání minulých lidí o zabezpečení provozu církve. Nic víc.

Pokud má církev žít z přítomnos-

ti, pak musí jako hlavní zdroj provozních vydání brát příspěvky svých členů i odjinud. To je totiž to jediné, co nelze ukrást. A zároveň taky to, co je nejméně stabilní a předpověditelné. Jde v podstatě o dva soubory otázek:

1. Míru „nařízeného“ přerozdělování – čili jaká je nejmenší jednotka pro shromažďování příspěvků a jaká část příspěvků bude povinně odevzdávána pro širší přerozdělení.

2. Technický způsob sbírání – zda „zvoneček“ nebo bankovní převod nebo cokoli mezi tím. Zda je součástí tohoto i evidence přispěvatelů, nechávám jako otevřenou otázku. Speciálním přispěvatelem může být (jako je už dnes) stát – a to ať jako „odškodné“ za zablokovaný majetek, nebo jako renta dle nového návrhu ministerstva, nebo jako příspěvek na údržbu památek.

Sbírky na „investice“ – čili větší stavební činnost – jsou jiná věc a já jen

považuji za vhodné je striktně oddělit od peněz „provozních“.

To bylo shrnutí mého názoru. Nyní k čemu vlastně vyzývá Dr. Svoboda? Navrhuje kvantifikovat a technicky přesněji provádět sběr příspěvků. A Mgr. Zrno? Bojí se „zneužití“ toho technického pokroku k evidenci přispěvatelů a tím pádem k diskriminaci. Hrotení směrem ke státu beru jako úlet, protože to na věci nic nemění.

Znepokojení pana Zrna chápu – jde i o něco jiného. Pokud připustím evidenci přispěvatelů, připustím i použití pravidla „kdo platí, ten poroučí“. Ale to je výzva (v americkém smyslu „challenge“) k představitelům církve – troufáte si bez státní berličky přesvědčit své věřící?

Myslím si, že pokud výzva Dr. Svobody přispěje alespoň k diskusi, tak jde o jev pozitivní.

Jan Horký
Dolní Kounice

Liturgická čtení

16. 9. Neděle	Ex 32,7–11.13–14, Žl 51, 1 Tim 1,12–17, Lk 15,1–32 <i>24. neděle v mezidobí</i>		
17. 9. Pondělí	1 Tim 2,1–8, Žl 28, Lk 7,1–10 <i>sv. Kornélie a Cypriána</i>	20. 9. Čtvrtek	1 Tim 4,12–16, Žl 111, Lk 7,36–50 <i>sv. Ondřeje, Pavla a druhů</i>
18. 9. Úterý	1 Tim 3,1–13, Žl 101, Lk 7,11–17 <i>sv. Josefa Kupertinského</i>	21. 9. Pátek	Ef 4,1–7.11–13, Žl 19, Mt 9,9–13 <i>sv. Matouše</i>
19. 9. Středa	1 Tim 3,14–16, Žl 111, Lk 7,31–35 <i>sv. Januária</i>	22. 9. Sobota	1 Tim 6,13–16, Žl 100, Lk 8,4–15 <i>sv. Mořice a druhů</i>
23. 9. Neděle	Am 8,4–7, Žl 113, 1 Tim 2,1–8, Lk 16,1–13 <i>25. neděle v mezidobí</i>		
24. 9. Pondělí	Ezd 1,1–6, Žl 126, Lk 8,16–18 <i>sv. Gerarda</i>	27. 9. Čtvrtek	Ag 1,1–8, Žl 149, Lk 9,7–9 <i>sv. Vincence z Paula</i>
25. 9. Úterý	Ezd 6,7–8.12b.14–20, Žl 122, Lk 8,19–21 <i>sv. Kleofáše</i>	28. 9. Pátek	Mdr 6,9–21, 1 Kron 29, 1 Petr 1,3–6; 2,21b–24, Mt 16,24–27 <i>sv. Václava</i>
26. 9. Středa	Ezd 9,5–9, Tob 13, Lk 9,1–6 <i>sv. Kosmy a Damiána</i>	29. 9. Sobota	Dan 7,9–10.13–14 (Zj 12,7–12a), Žl 138, Jan 1,47–51 <i>sv. archandělů Michaela, Gabriela a Rafaela</i>

RC MONITOR – zpravodajský čtrnáctideník vydávaný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. Publikované zprávy jsou zveřejňovány na zpravodajském serveru <http://res.claritatis.cz>. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474.

Korespondenční adresa redakce: Res Claritatis, Husova 8, 110 00 Praha 1, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 1683820001/2400.

Redakční rada: Vít Cigánek, RNDr. Václav Frei, Mgr. Michaela Freiová, P. Mgr. Pavel Mayer OP, Zdeňka Rybová, Mgr. Radim Ucháč, Kateřina Ucháčová, Ondřej Vaněček, Mgr. Matyáš Zrno. **Teologický poradce:** P. Mgr. Pavel Mayer OP.

Objednávky: Noviny jsou distribuovány zdarma a lze je v požadovaném počtu kusů objednat na korespondenční adrese redakce. Jejich vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo činí přibližně 10 Kč, což ročně znamená 240 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplat. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.